

Høring av forslag om endring i produktforskriften kapittel 4 om persistente og organiske forbindelser – PFOA og PCP

Forslaget gjelder gjennomføring av to endringsforordninger til forordning (EU) 2019/1021 om persistente organiske forbindelser (POPs-forordningen), som i norsk rett er gjennomført i kapittel 4 i produktforskriften.

Endringer gjelder endringsbestemmelsene for perfluoroktansyre (PFOA), dets salter og PFOA-relaterte forbindelser og pentaklorfenol (PCP) og dets salter og estere i vedlegg I. Endringene vurderes til ikke å medføre vesentlige økonomiske og/eller administrative konsekvenser.

Vedlagt er forslag til endringsforskrift og vi ber om kommentarer til forslaget innen 23.06.2021.

Bakgrunn

POPs-forordningen, forordning (EU) 2019/1021, er gjennomført i norsk rett i kapittel 4 i produktforskriften. POPs-forordningen regulerer produksjon, omsetning, bruk, utslipp og avfallsbehandling av persistente organiske miljøgifter (POPs). Den gjennomfører de forpliktelsene EU/EØS landene har gjennom Stockholmkonvensjonen og POP-protokollen i Langtransportkonvensjonen.

EU vedtok følgende endringsforordninger til vedlegg I til POPs-forordningen. Vedlegg I inneholder en liste over stoffer, som er oppført i konvensjonen og i protokollen, samt stoffer som kun er oppført i konvensjonen, som er omfattet av forbud og restriksjoner i produksjon, bruk og omsetning:

- (EU) 2021/115 for PFOA, dets salter og PFOA-relaterte forbindelser, den 27. november 2020
- (EU) 2021/277 for PCP og dets salter og estere, den 16. desember 2020

Rettsaktene har trådt i kraft i EU. De forventes å bli tatt inn i EØS-avtalen og Norge vil derfor være forpliktet til å gjennomføre forordningene i norsk rett.

Hovedinnhold i forordning (EU) 2021/115 om PFOA

Endringsforordningen gjelder:

- Presisering av hvilken type karbonkjede ved å legge til "perfluoro" i nåværende teksten om unntaket om grenseverdien for mellomprodukter som brukes til produksjon av alternativer til PFOA med 6 eller færre fullstendige fluorerte karbonatomer.
- Sletting av den spesifikke referansen av "400 kilograys" som er styrken på den ioniserende strålingen som benyttes i produksjon av

polytetrafluoroetylen (PTFE)-mikropulver fra nåværende teksten om dette unntaket.

- Innføring av en grenseverdi på 2 mg/kg for utilsiktede forurensninger av PFOA i medisinsk utstyr som ikke er invasivt eller implantabelt. Denne grenseverdien skal revurderes senest 22. februar 2023.

Endringsforordningen innebærer at i Del A i vedlegg I til forordning (EU) 2019/1021, punkt 3 og 4 i fjerde kolonne ("Spesifikk unntak vedrørende bruk som mellomprodukt eller andre presiseringer") endres og punkt 10 legges til for PFOA. Det henvises til selve reguleringsvedlegget for detaljer.

Hovedinnhold i forordning (EU) 2021/277 om PCP

Endringsforordningen gjelder innføring av en grenseverdi på 5 mg/kg for utilsiktede forurensninger av PCP og innebærer at en ny tekst om denne grenseverdien i fjerde kolonne i Del A i vedlegg I til forordning (EU) 2019/1021 legges til for PCP.

Endringer av dagens regelverk

Forordning (EU) 2019/1021 (POPs forordningen) er gjennomført i produktforskriften § 4-1. Gjennomføring av endringsforordningene vil skje ved endring i produktforskriften § 4-1 første ledd, se vedlagte forslag til endring av kapittel 4 i produktforskriften. PFOA og PCP vil bli nevnt i oppregningen over endringsforordninger for POPs som gjennomføres i norsk rett gjennom denne bestemmelsen.

PFOA og PCP har vært regulert i REACH-forordningen¹ vedlegg XVII, henholdsvis post 68 og post 22. Forordning (EU) 2020/2096 til REACH vedlegg XVII som fjerner reguleringen av PFOA og PCP i REACH er vedtatt og har trådt i kraft i EU. Miljødirektoratet fastsatte 4. mai 2021 endringsforskriften til REACH-forskriften som gjennomførte forordning (EU) 2020/2096 i norsk rett. Det vil si at nå er det kun produktforskriften som regulerer PFOA og PCP i Norge.

Konsekvenser av reguleringen

Forordningene (EU) 2021/115 og (EU) 2021/277 ble publisert i EUs Official Journal, henholdsvis 2. februar 2021 og 23. februar 2021. For forordninger som er fastsatt i EU, er det ingen mulighet til å påvirke innholdet i forordningen. Forslaget om å gjennomføre forordningen i Norge innebærer en harmonisering med EUs kjemikalierregelverk og ingen særnorske krav.

¹ Europaparlaments- og Rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)

De aller fleste norske bedrifter som produserer, omsetter eller benytter kjemikalier i sin produksjon opererer internasjonalt. Dersom disse bedriftene fortsatt ønsker å ha tilgang til det europeiske markedet må de oppfylle kravene i det nye EU-regelverket, uavhengig av om reglene gjennomføres i Norge eller ikke. Selve gjennomføringen i norsk regelverk vil derfor ikke medføre administrative eller økonomiske konsekvenser utover endringene som allerede følger av EUs gjennomføring.

Bruk av kjemikalier kan forårsake helse- og miljøskader, enten som en direkte følge av bruk av enkeltstoffer, eller som en følge av den samlede eksponeringen for mange forskjellige stoffer. Det er derfor viktig å regulere bruken av dem. Den pågående harmoniseringen av regelverket på kjemikalieområdet medfører effektivisering og sikrer like rammebetingelser for bedriftene på tvers av landegrensene i EØS-området. Det er vanskelig å anslå nytten for helse og miljø av disse avgrensede reguleringene, men den samlede innstramningen av kjemikaliepolitikken i EØS-området forventes på lengre sikt å medføre en betydelig reduksjon i omfanget av skader som kan knyttes til kjemikaliebruk.

Samlet sett vurderer Miljødirektoratet det som at de foreslåtte endringene i produktforskriften er gjennomførbare og ikke kommer til å medføre vesentlige økonomiske og/eller administrative konsekvenser.

Høringsfrist

Kommentarer til forslaget sendes Miljødirektoratet innen 23.06.2021.

Vi ber om at departementer og de enkelte organisasjonene orienterer relevante etater, underliggende forbund, medlemsbedrifter mv. om høringen.

Eventuelle spørsmål til høringen kan rettes til:
Mitsuko Komada, mitsuko.komada@miljodir.no

Vedlegg:

- Forslag til endringsforskrift
- Endringsforordninger (EU) 2021/115 og (EU) 2021/277 på engelsk/dansk